

MINERVA

58. vuosikerta

2/2011

Hyvät akateemiset sisaret, bästa akademiska systrar

Vuoden 2011 ensimmäisen Minervan ilmestymisen jälkeen maanjäristys sekä tsunamin aiheuttama täydellinen hävitys Japanissa Sendain rannikkoalueella ja ydinvoimalan vaurioituminen ovat muuttaneet suhtautumistani oman maamme ongelmiin. Kauppojemme yltäkyläisyys ja lajivalikoimien sekä pakkausten moninaisuus sekä hävettävät että herättävät kysymyksen, tarvitsemeko tätä kaikkea, ja mihin jätteet mahtuvat. Äkillinen luonnonmullistus on tehnyt tyhjäksi kaikki ne elintasolliset saavutukset, joihin meitä ahkerammat ja kohteliaammat, vanhuksiakin arvostavat japanilaiset, ovat edenneet. Onneksi olemme Japanin Akateemisten Naisten presidentiltä **Reiko**

Ritva Tammivaara

Aokilta ja heidän CIR:ltään **Nobuko Akitalta** saaneet IFUW:n keskustoimiston kautta 28.3. tietää, että kukaan Sendain akateemisten naisten yhdistyksen jäsenistä ei ole menehtynyt. Sähköiset yhteydet ovat siinä määrin huonot, että emme tiedä, miten täydellisesti heidän koti- ja työolosuhteensa ovat muuttuneet, kun sähkö- ja vesiverkosto eivät toimi sen paremmin kuin viestintä- tai ruoankuljetusyhteydet. Tässä vaiheessa he ovat kehottaneet halukkaita auttamaan tavanomaisten avustusjärjestöjen, kuten Punaisen Ristin tai muiden kanavien kautta.

Kaikesta huolimatta *"The life has to go on"* - elämän on jatkuttava. Pelästyksen ja pysähdysten jälkeen palaamme pohtimaan oman maamme ongelmia, varsinkin kun vaalit ovat lähestymässä ja meille tarjotaan kaikilta uutiskanavilta parannusta puutteisiin, joita opposition suurimmat puolueet hyvinkin kärkkäästi tuovat esiin. Pienpuolueet sen sijaan ovat kiitettävän rauhallisesti keskustelleet paneeleissa tuoden esiin erilaisten väliinputoajaryhmien ongelmia, joita itse asiassa ei pitäisi olla olemassa maassamme, jossa kansainvälisetkin tutkimukset antavat maallemme kiitettäviä arvosanoja mm. terveydenhuollossa. Voitaneen myös ihmetellen kysyä, miksi naisten edelleenkin on vaikeampi saada koulutustaan vastaavaa työtä, pitkäaikaisia työsuhteita tai tulla valituksi vakinaiseen virkaan. Fertiilissä iässä olevilla naisilla merkittävä syy lienee työnantajien pelko työntekijän tulemisesta raskaaksi ja äidiksi, oikeuksineen jäädä hoitamaan lasta kotona jopa kolmeksi vuodeksi. Tämä asia ei korjaannu ennen kuin valtiovallalta ottaa päävastuun vanhemmuuteen liittyvistä kustannuksista, jotka nykyään lankeavat pääsääntöisesti äidin työnantajalle, kuten myös erilaiset sijaisjärjestelyhankaluudet. Perhevapaayhteiskannanotto tästä asiasta jätettiin lehdistölle ja poliitikoille 25.3. yhdessä muiden naisjärjestöjen kanssa. Äitiys ei kuitenkaan ole ainoa syy naisten diskriminointiin sen paremmin kuin työpaikoilla sukupuolesta riippumaton piilosyrjintä. Toisaalta lehdessä mainitsemani ruotsalaisen miesdosentin kokemukset piilosyrjinnästä voivat johtua asenteista roolimallista poikkeavaan yksilöön - on hän sitten mies tai nainen. Liika tunnollisuus työssä voi herättää suurempaa kateutta ja johtaa piilosyrjintään kuin velto tai työtä vieroksuvakin laiska käyttäytyminen niin kauan, kun työn tekemättä jättäminen ei rasita muita työntekijöitä.

Terveydenhuollon edustajana en voi olla ihmettelemättä, miten usein asiat menevät kukaan pieleen, pidetään ennaltaehkäisevän terveydenhuoltomme ja sairaanhoitomme tasoa miten korkeana tahansa. Voi kysyä, millä mittareilla sitä on mitattu. Erityisesti nopeasti kasvanut vanhemman väestön hoiva- ja sairaanhoidon tarve ylittää nykyiset hoitoresurssit. Hyvinvointia toisi myös pelkkä läheisyys ja verkostoituminen ei suinkaan vain netin kautta vaan henkilökohtaisina kontakteina. Edellä mainittujen ongelmien vuoksi pidän arvokkaana sitä työtä, josta SANL:n vastuulla toimiva Luetaan yhdessä -verkosto tekee maahanmuuttajanaisten kielellisten taitojen lisäämiseksi, koska asenteeltaan maahanmuuttajat ovat usein huomattavasti sosiaalisempia ja

vanhuksia ja kokemusta kunnioitettavampia kuin suomalaiset. Ehkä heidän esimerkkinsä voisi myös lisätä perheyhteisön arvostamista ja useampien sukupolvien yhteiselön lisääntymistä alku-ikäsväestön keskuudessa.

Liikemaailman säästötoimenpiteet henkilöstövähennyksineen vähentävät ihmisten välistä kommunikointia, jolloin yksinäisyys on muodostunut yhdeksi suurimmista ongelmista maassamme. Nettiriippuvuus aiheuttaa valvomisen myötä unihäiriöitä, runsasta unilääkkeiden käyttöä, liikunnan puutetta ja sen myötä jopa liikalihavuutta. Nämä tekijät muodostavat noidankehän, jota liiallinen alkoholin käyttö ja tupakoiminen, huumeista puhumattakaan, pitävät yllä. Kyseiset ilmiöt johtavat myös lieveilmiöihin, kuten lävistys- ja tatuointihysteriaan. Valitettavasti yhteiskunnastamme ei löydy viranomaista, joka ottaisi kantaa lisääntyviin terveysriskeihin, kuten infektioiden tunkeutumiseen ihon alle aina mahdolliseen verenmyrkytykseen tai aivokalvontulehdukseen asti. Metalliesineiden kiinnittäminen mm. kieleen voi aiheuttaa repeytymiä ja esineen irtautuessa joutumista jopa hengitysteihin aiheuttaen erityyppisiä vaaratilanteita. Tatuoinneissa ongelmaksi voivat muodostua väriaineallergiat, leimautumisen, työsaannin ja psykososiaalisten ongelmien ohella. Vaikeasti suoritettava plastiikkakirurginen ihon kuorinta kuuluu yleensä yksityisen terveydenhuollon piiriin, joten jälkilasku voi olla melkoinen. Yleinen raportointi näiden muoti ilmiöiden yhteydessä ei anna asiallista informaatiota mahdollisista riskeistä, joita ei näytä opetushallitukseen sisäistäneen sallieessaan ammattikouluun pyrkiville lävistyskorut, kunhan ne eivät ole näkyvissä.

Koska positiivinen ajattelu on kaiken selviytymisen a ja o, haluan kertoa alkuvuoden iloisista aikaansaamisista ja tapahtumista. Uusi rahastonhoitajamme **Sirkka Oksanen** on uudistanut ja selkeyttänyt Liiton taloudesta tiedottamista sähköpostilla. Tulevaisuustoimikunnan työ **Mirja Saarnin** johdolla on kesken. Liittomme historiankirjoitus jatkuu Antti ja Jenny Wihurin rahastolta ja Svenska Kulturfondenilta saatujen apurahojen turvin. Helvi Sipilä -seminaariin 24.2. New Yorkissa osallistui edustajamme ja tilaisuuden puheenjohtajana **Leena-Maija Laurén**, jonka matkakustannukseen saimme avustusta Ulkoministeriön kansalaisjärjestöille suunnatusta määrärahasta. Onnistuimme koordinoimaan Turussa 7.3. järjestetyn naistenpäivän seminaarin ja 8.3. Helsingissä järjestetyt tilaisuudet Helsingin yliopiston juhlasalissa ja NJKL:n 100-vuotisjuhlavuoden Naisten huoneet -näyttelyn avajaistilaisuuden Sederholmin talossa. Avainhahmo molemmissa oli **Helena Ranta**, jonka aihe Turussa oli Naisen oikeus terveyteen. Muutkin naisyhdistykset ovat olleet aktiivisia, kuten Suomalainen naisliitto, joka järjesti Minna Canthin nimikkopäivänä 2.4. antoisan seminaarin Helsingin Yliopiston tiloissa aiheena Kymppin naiset ja feminismi, jolloin ohjelmaan kuului myös tutustuminen Sederholmin talon näyttelyyn suunnittelija **Maritta Pohlsin** johdolla. Samana päivänä onnittelimme post festum järjestetyillä 70-vuotispäivillä Tieteiden talolla entistä pitkäaikaista puheenjohtajamme **Riitta-Maija von Weissenberg-Hartialaa**, joka mm. on toiminut aktiivisesti HPV rokotuksen saamiseksi KELAn edes osittain korvattavaksi, koska tutkimukset ovat selvästi osoittaneet sen vähentävän nuorten naisten kohdunkaulasyövän esiasteita, kuten myös miesten sukuelinten syöpiä. Ruotsissa korvattavuus on jo kunnossa. Voitaneen ihmetellä, miten Suomi ei edistykellisissä asioissa seuraa Ruotsin esimerkkiä.

Kansainvälinen toimikunta ei myöskään ole voinut levätä laakereillaan, koska UWE:n kongressi Turkin Alanyassa juhannuksen alla lähestyy ja sinne on lähdössä kymmenhenkinen osallistujajoukko. Järjestelyjen päävastuu on CIR **Marja-Liisa Toivasella**. UWE:n rahastonhoitajaehdokkaaksi on suostunut **Sonya Höstman** Vaasasta. Työn alla on myös vuoden 2012 aikana Suomessa järjestettävä UWE:n konferenssi, joista järjestelyistä vastaa ensimmäinen varapuheenjohtaja **Carita Martin**.

Toivotan kaikille jäsenillemme hyvää loppukevättä ja kesää voimien keräämiseksi seuraavaa lukukautta varten. Musiikin kuuntelulla ja tanssilla on terveyttä edistäviä ja jopa aivojen kuntoutumista edistäviä vaikutuksia.

Jag tillönskar alla våra medlemmar en skön vårsommar och sommar i syfte att samla krafter för nästa termin. Musik och dans har visats ha goda hälsogynnande och även rehabiliterande effekter.

Ritva Tammivaara

LKT, Dosentti, Kliinisenfysiologian ja keuhkosairauksien erikoislääkäri, unilääketieteen erityispätevyys

Luetaan yhdessä -verkoston kuulumisia

SANL:n vetovastuu Luetaan yhdessä -verkostosta on saanut vauhdikkaan alun ja toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin. Jo tammikuussa aloitti toimintansa uusi Luetaan yhdessä -ryhmä Lahden Akateemisten Naisten vetämänä. Puheenjohtaja **Kirsti Heikkilän** mukaan opettajien mielestä toiminta on ollut hyvin antoisaa. Heti alkuun ryhmään tuli 15 maahan muuttanutta naista, ja kevään myötä määrä on kasvanut jo kahteenkymmeneen. ”Naisten taustat ovat hyvin erilaisia, osa naisista on luku- ja kirjoitustaidottomia, osalla on jopa akateeminen tutkinto omasta maastaan, kuten esimerkiksi Venäjältä kolme vuotta sitten muuttaneella hammaslääkärillä **Oxana Lapishkolla**”, Heikkilä kertoo. Lahden lisäksi uusi ryhmä on aloittanut toimintansa Tampereen keskustassa ja puolestaan Närpiössä on aloittelemassa uusi ruotsinkielinen Luetaan yhdessä -ryhmä.

Kevään aikana Luetaan yhdessä -verkosto on ollut useaan otteeseen esillä mediassa. Muun muassa Anna-lehdessä julkaistiin juttu verkostosta tammikuussa ja Helsingin Sanomissa naistenpäivänä 8.3. Medianäkyvyydestä saatu hyöty on ollut varsin konkreettista, sillä eri artikkelit ovat poikineet verkostolle kevään aikana jo kymmenkunta uutta opettajaa eri paikkakunnille.

30.3 verkosto järjesti pääkaupunkiseudun opettajille tarkoitetun workshop-tapahtuman, johon osallistui 60 opettajaa pääkaupunkiseudulta ja ympäryskun-

nista. Tilaisuudessa oli puhumassa neuvotteleva virkamies **Meri-Sisko Eskola** Sisäasiainministeriöstä sekä johtava sosiaalityöntekijä **Mikaela Lindroos** Helsingin turvapaikanhakijain vastaanotto-keskuksesta. Eskola käsitteli puheessaan uutta kotouttamislakia Luetaan yhdessä -toiminnan näkökulmasta. Lindroos puolestaan kertoi siitä, miten vastaanottokeskuksissa valmennetaan tulijoita suomalaiseen yhteiskuntaan. Mielenkiintoisten alustusten jälkeen opettajat jakaantuivat vielä pienryhmiin keskustelemaan erilaisista toimintaa koskevista aiheista. Suomalaisen Naisliiton Helsingin osasto oli mukana tukemassa tapahtumaa. Suurkiitos heille tuesta!

Vuoden alusta verkosto on uudistanut myös nettisivunsa. Sivujen uutta ilmettä voi käydä katsomassa osoitteessa www.luetaanyhdessa.fi. Sivuilta löytyy paljon ajankohtaista tietoa verkostosta ja sen toiminnasta. Tarkoituksena olisi tulevaisuudessa vahvistaa SANL:n paikallisyhdistysten ja Luetaan yhdessä -verkoston toimintaa. Ajatuksena on, että paikallisyhdistyksissä valittaisiin toiminnasta kiinnostunut Luetaan yhdessä -yhteyshenkilö, johon verkoston verkostosihteeri ja ohjausryhmä voisi tarvittaessa olla yhteydessä. Asiasta kiinnostuneet voivat olla yhteydessä verkostosihteeri **Henna-Maija Syrjälään**, puhelin 045 117 4282.

Henna-Maija Syrjälä
Verkostosihteeri

CIRin NURKKA

Hyvät sisaret - Bästa systrar

Maailma tuntuu tätä kirjoittaessani kuohuvan: kansainvälisistä aiheista ei ole pulaa. Seuraamme huolestuneina, mitä Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä tapahtuu ja kyselemme, mikä on lopputulos. Toivomme, että naisten asema kohentuisi ja mahdollisuus päättää omaa elämää ja omaa kehoa koskevista asioista ei jäisi vain sanahelinäksi.

Marja Liisa Toivanen

Japanin maanjäristys ja tsunami osoittivat jälleen kerran, miten haavoittuvia olemme luonnonvoimien edessä. Mullistusten keskeltä on tullut hyviäkin uutisia. Kukaan Japanin Akateemisten Naisten Liiton jäsenistä ei ole menettänyt henkeään, vaikka osalta erityisesti Sendaissa on mennyt niin koti kuin työpaikka. Ainakaan vielä ei erityistä keräystä ei ole suunniteltu, vaan IFUW:n johto kehottaa auttamaan kansainvälisten järjestöjen kuten Punaisen Ristin kautta.

SANL pyrkii jäseniltä tulleiden toiveiden mukaan saamaan jalansijaa niin UWE:ssa kuin IFUW:ssa. Kesän UWE:n vuosikokouksessa ehdotamme UWE:n taloudenhoitajaksi **Sonya Höstmania**. Sonya on Vaasan yhdistyksen pitkäaikainen jäsen, jolla on ollut useita tehtäviä niin keskusjärjestössä kuin kansainvälisellä tasolla.

IFUW:n naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia koskevan ”työkalupaketin” valmisteluryhmään olemme ehdottaneet Reetta Toivasta. Hän on helsinkiläinen dosentti, jonka erityisala on ihmisoikeusantropologia. Kumpaakin tehtävää hoidetaan verkossa eli matkakuluja ei synny.

9.4. SANL sai vastaanottaa upean uutisen. Sonya Höstman on valittu **Virginia Gildersleeve International Fund,**

VGIF:n hallituksen jäseneksi. Vi gratulerar! VGIF toimii läheisessä yhteistyössä IFUW:n kanssa ja tukee niin järjestöä kuin kehittyvistä maista tulevia kokousedustajia apurahoin.

Paikallisyhdistysten KV-yhdyshenkilöt ovat toivottavasti kertoneet jäsenille, että IFUW organisoii verkkokeskusteluja, joihin jokainen voi osallistua. 11.4. käynnistyi keskustelu, joka liittyy yhteen

kolmivuotiskauden tavoitteista, taloudelliseen osaamiseen.

Ensimmäisen viikon aihe on Financial Knowledge and Understanding

Seuraavalla viikolla keskustelussa on Financial Skills and Competence

Viimeinen aihe 25.4. alkaen on Financial Responsibility

Keskustelujen moderaattoreina toimivat Rae Duff (Uusi Seelanti) ja Ranjana Banerjee (Intia).

Keskusteluverkostoon voi liittyä lähettämällä viestin osoitteella discussions-sub@ifuw.org. Taustatietoa löytyy osoitteesta www.ifuw.org/docs/2011-financial-literacy.pdf.

Tämän tapaisia verkkokeskusteluja käydään eri aiheista tulevaisuudessakin. Voisi olla hyvä idea koota muutama paikallisjärjestön jäsen yhteen ja lähettää yhteisiä kannanottoja. Olisihan se uusi tapa toimia ja toisi kansainvälisyyttä paikallisjärjestön puitteisiin.

Hyvää kevättä toivottaen

Marja Liisa Toivanen
CIR

Kympin tytöt johtajina – Duktiga flickor i ledarpositioner

seminaari naisten johtamistavoista 26.5.2011 kello 16.00–18.30
Sederholmin talossa (Aleksanterinkatu 18)

Seminaarin puheenjohtaja toimii professori emerita Raija Sollamo,
Vantaan akateemiset naiset ry:n puheenjohtaja

Ohjelma

16.00 Naisten Huoneet -näyttelyn käsikirjoittaja, tohtori Maritta Pohls
tutustuttaa näyttelyyn

16.30 Vuorovaikutteiset naisjohtajat vallan käyttäjinä, tohtori Sari Kuusela
Naisjohtaja kirkossa, piispa Irja Askola

Den kvinnliga ledaren inom vetenskapen, universitetslektor,
doktor Ragna Rönholm

17.30 Keskustelua naisjohtajuudesta

Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Keskustelua voi jatkaa Café Engelissä.

Seminaarin järjestävät Espoon, Helsingin ja Vantaan akateemiset naiset
sekä Kvinnliga Akademiker i Helsingfors

*Seminaari liittyy Helsingin kaupunginmuseon Sederholmin talossa olevaan
näyttelyyn ”Naisten Huoneet – 100 vuotta elämää ja tekoja”. Näyttely
on pysytetty Naisjärjestöjen Keskusliiton 100-vuotista toimintaa
juhlistamaan. Näyttelyssä esitellään myös Suomen Akateemisten
Naisten Liiton toimintaa huoneessa ”Kympin tytöt” sekä Luetaan
Yhdessä -verkoston toimintaa omissa erityisissä huoneessaan.*

AKATEEMISET NAISSET
KVINNLIKA AKADEMIKER
UNIVERSITY WOMEN

Kympin naiset ja feminisismi

Suomalainen Naisliitto järjesti Minna Canth -seminaarin Kympin naiset ja feminisismi 2.4.2011 Helsingissä. Seminaarin viitasi Naisjärjestöjen Keskusliiton 100-vuotisjuhlavuoden näyttelyyn, jossa mm. Suomalainen Naisliitto ja Suomen Akateemisten Naisten Liitto jakavat näyttelyhuonetta nimeltään Kympin tytöt.

Seminaari tarkasteli onnistuneesti naisasian ja tasa-arvon kehitystä vuodesta 1965 alkaen nykypäivään.

Puheenvuorot otsikoineen olivat

Feminismin kehitys ja suunnat, En ole feministi, mutta ..? KTT Susan Meriläinen

Yhdistys 9 tasa-arvon kehittäjänä, Mitä on saavutettu, mitä ei? FL Margaretha Mickwitz

Feminisimi arjessa, Millaista on ollut olla valtakunnan feministi? Toimittaja Päivi Istala

Feminismin saavutukset, Mitä olisimme ilman naisasianaisia? VTM Eva Hänninen-Salmelin

Salintäyteisessä tilaisuudessa oli aistittavissa sekä nostalgiaväritteisiä että tyytyväisyyden, harmistumisen ja tavoitteellisuuden tuntemuksia. Minervan seuraavaan numeroon on tulossa seminaarista laajempi artikkeli.

Runoilija Eeva Holma ilmaisi tunteuksensa kollaasirunon muodossa naisista naisille (arjaa eiraa eevaa ja satua mukaillen)

Vedenalainen silta

Minulla on pihani, jolla seistä, takki, johon voi kääriytyä, lapsia, joita halata, ystäviä eri tahoilla, kaikenlaisia, kaikenikäisiä...

Minä elän elämää, josta unelmoin nuorena.

Unelmia voi toteuttaa, tuskat täytyy kestää, viinit juoda, kirjat kirjoittaa, laskut maksaa, köyhiä puolustaa, vaaleissa äänestää.

On hiljaa kuunneltava tunteitaan.

Miehistä ihminen oppii, nainenkin.

Pidän miehistä, jotka kantavat taakkansa, perheensä, työnsä, vaivansa.

Ja heistä, jotka uskaltavat heittäytyä joskus heikoiksi ja lähetellä villejä, viisaita viestejä. Mieshän aina metsästää naisen hajuja, naisen tajua.

Feministinkin on tultava naiseksi.

Minä pidän naisista, jotka käsittävät asioita, kuuntelevat, lukevat myös runoja, laiskottelevat ja ajattelevat, käyttävät aivokurkiaistaan,

puhuvat muustakin kuin pyykistä ja shoppailuistaan. Pidän naisista, jotka elävät, eivätkä tuherra päiviään miesten selän takana, eivätkä oman napansa ympärillä.

Suoraseleinen nainen ei kannan murhetta siitä, keinuvatko hänen lanteensa liian leveinä tai liian kapaina.

En ole täällä vain toistamassa vanhoja kuvioita.

Olen täällä lähimmäisteni lohtu ja iskunvaimennin.

Pistän asioita alulle, vaikutun, vaikutan, liikun, vaihdan ilmettä.

Kuiskaan lapsenlapseni korvaan, pidä mummon päätä lähelläsi varovasti, se on täynnä rukousta ja runoja.

Ja näin joskus tapahtuu...

Yösydännä mies saapuu ja käpertyy kainaloon, muuttuu pieneksi,

ja nainen - tuo hento, ohutihoinen - levenee järveksi,

ottaa vastaan toiveiden ja myrskyjen valittavat venheet,

muuttuu poukamaksi ja

unohtaa ikänsä, ikävänsä.

Keskellä toimittaja Päivi Istala ja seminaarin juontaja, Naisliiton Hgin osaston puheenjohtaja Anneli Mäkinen

Akateeminen nainen työmarkkinoilla 21.3.2011

Kokoonnuimme Porin yliopistokeskuksen auditorioon kuulemaan esitelmää akateemisen naisen asemasta ja keinoista selviytyä työmarkkinoilla. Tilaisuuden avasi professori **Heli Hookana** Turun yliopiston kauppakorkeakoulun Porin yksiköstä, minkä jälkeen Tuomas Meriniemi, Akavan opiskelijavaltuuskunnan AOVA:n entinen puheenjohtaja, piti esitelmän akateemisen naisen asemasta ja palkkauksesta työmarkkinoilla.

Esitelmästä ja siihen liittyvästä diasarjasta kävi selkeästi ilmi, että yhä vieläkin ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden naisten asema on palkkauksen, vakituisen työsuhteen ja urakehityksen suhteen heikompi kuin vastaavan koulutuksen suorittaneiden miesten. Kuntien, valtion ja yksityisten työnantajien palveluksessa miesten palkkakehitys on nopeampaa ja palkkaus työuran lopussakin satoja euroja parempi kuin naisten.

Akavan mukaan vain osa palkkaeroista selittyy suoranaisesti palkkasyrjinnästä. Naisten heikompi palkkaus johtuu pääosin naisten ja miesten sijoittumisesta eritasoihin tehtäviin ja eri tavoin palkatuille aloille. Naisten urakehitys on myös miehiä heikompi.

Akava tavoittelee palkkatasa-arvoa pyrkimällä nostamaan korkeaan koulutukseen ja työn vaativuuteen nähden alipalkkattujen naisvaltaisten alojen palkkausta. Akava myös ponnistelee palkkasyrjinnän poistamiseksi ja naisten urakehityksen vauhdittamiseksi. Samapalkkaisuusohjelman päätavoitteena on kaventaa sukupuolten palkkaeroa 15 prosenttiin vuoteen 2015 mennessä. Nykyi-

sellä kehityksellä tavoitetta ei ihan tulla saavuttamaan, mutta suunta on oikea.

Aarni Moisala, KTL ja dramaturgi Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulusta oli seuraava esitelmöitsijä. Moisala kutsui itseään arjen dramaturgiksi. Esityksessään hän puhui omien voimavarojen tunnistamisesta ja käyttöönottamisesta. Moisalan mukaan meidän tulisi erottaa muiden asettamat rooliodotukset ja oma henkilökohtainen minuus toisistaan, jolloin rooleista tuleekin työstettävää materiaalia.

Muutos lähtee siitä, että tunnistaa roolit, joihin on astunut ja tunnistaa niiden ja oman minän ristiriidat. Omaa työroolia voi venyttää haluamaansa suuntaan, esimerkiksi esimiehen kanssa käytävässä kehityskeskustelussa. Omalle elämälle kokonaan uusi suunta voidaan löytää roolien kautta.

Moisalan ansiokkaan esityksen jälkeen oli vuorossa Paneelikeskustelu, jota johti Heli Hookana. Paneelikeskusteluun osallistui kahden edellä mainitun puhujan lisäksi **Elina Valtonen**, Porin Ylioppilasyhdistys POINTER ry:n puheenjohtaja ja Porin Akateemiset Naiset yhdistyksen puheenjohtaja **Kirsti Antila**. Paneelikeskustelussa pohdittiin keinoja, joilla tasa-arvoa voitaisiin lisätä akateemisilla työmarkkinoilla. Tilaisuus päättyi kahvitukseen ja vapaamuotoiseen keskusteluun.

Marja-Liisa Tähtinen

Porin yhdistyksen varapuheenjohtaja

Henriikka Laiho

Porin yhdistyksen hallituksen jäsen

Kouluruoka maistuu

Lukiolaisten toiveet realistisia

Opiskelijoiden suosikkiruokaviikolla Kajaanin lukiossa tarjotaan tonnikalapastaa, spagettia ja jauhelihakastiketta, uunimakkaraa ja perunamuusia, broilerwokkastiketta basmatrissillä ja lihapyöryköitä. Kaikkia toiveita ei saatu mahdutettua viikkoon, mutta perjantaina on jälkiruoksi jäätelöä. Joka päivä on tarjolla runsaasti leipää ja salaatteja. Juomana on rasvatonta maitoa, piimää ja vettä.

Aluepäällikkö **Terttu Puuronen** on tyytyväinen: Opiskelijat ymmärtävät kouluruoan realiteetit. Nuorten toiveet ovat arkisia ja järkeviä. Oppilaskunnan kanssa ruokalista suunniteltaessa keskusteltiin ruoan terveellisyydestä, hinnasta ja remontointia odottavan keittiön rajoitteista.

”Kumiperunoista” ja kouluruoan laadusta on usein valitettu julkisuudessa. Kajaanin lukiossa tilanne on Terttu Puuronen silmin toisenlainen: ”Joka on oppinut syömään normaalia kotiruokaa, syö myös kouluruokaa”, hän toteaa. Pizzaa ja ranskalaisia ei ole tarjolla. Ravintolan yhteydessä olevassa kahviossa ei myydä energiajuomia, eivätkä opiskelijat niitä edes kysy. Pitkinä koulupäivinä kahviossa tekevät kauppansa leivät, vaikka makeitakin kahvileipiä on tarjolla.

Loppukevästä lukion ravintolassa tarjotaan päivittäin noin 600 ruoka-annosta, mutta syyslukukaudella annoksia tehdään jopa 980. Ruokalista vaihtuu viikottain kuuden viikon jaksoissa. Kaikki ruoat ovat laktoosittomia ja tarjolla on aina kasvisvaihtoehto. Erityisruokavaihtoehtoja, esimerkiksi maidotonta tai gluteiinitonta ruokaa tarvitseville tehdään omat annokset, mutta lähes 1000 opiskelijan joukossa heitä on alle 30.

Ravintolassa työ tehdään päivittäin 4 – 5 henkilön voimin, ja työn tahti näkyy tekijöiden ripeinä liikkeinä. Kainuun maakunta-kuntayhtymän ylläpitämä lukio ostaa ateria- ja puhtaanapalvelut ostopalveluna Kajaanin kaupungin alaiselta

Kouluruoka on hyvää, vakuuttelee opiskelija Sari Leiviskä. Annokseen kuuluu kahdenlaista salaattia, lihakiusausta, ruisleipää, maitoa ja marjakiisseliä.

Mamselli-liikelaitokselta, jonka työntekijät vastaavat myös 7600-neliöisen koulurakennuksen puhtaanapidosta.

Raaka-aineet alle eurolla

Elintarvikkeiden osuus ruoka-annoksen hinnasta on noin 80 centtiä. Terttu Puuronen on kuitenkin tyytyväinen: ”Jos tämä taso saadaan pitää, pystytään nuorille valmistamaan ihan kunnollista kouluruokaa.” Suomalainen, oppilaille ja opiskelijoille ilmainen kouluruoka on lähes ainutlaatuinen ilmiö maailmassa. ”Kouluun ei tarvitse lähteä eväspakettien kera. Tästä oikeudesta tulisi pitää kiinni”, hän sanoo.

Terttu Puuronen mielestä kouluruoan arvostus on säilynyt mutta nykynuoret ovat kriittisempiä kuin aiemmat sukupolvet. Enemmän hän kuitenkin pahoittelee,

että luomu- ja lähiruoan merkityksestä puhutaan paljon, mutta sen saatavuus on rajallista, ja luomuruoka on hankintahinnaltaan liian kallista. Kajaanin lukio käyttää kuitenkin mahdollisuuksien mukaan lähellä tuotettuja juureksia ja kasviksia sekä lähileipomon leipää. Liha- ja maitotuotteet ovat suomalaisia.

Vaikka Kajaanin lukio on Suomen suurimpia ja Pohjois-Suomen suurin, Terttu Puuronen haluaa pitää kiinni kasvatustehtävästään koulun yhtenä aikuisena. Vuorovaikutus opiskelijoiden kanssa on

tärkeää. ”Päivittäin linjastolla höpötän opiskelijoille ruoasta ja käyttäytymisestä”, hän nauraa. Jokin aika sitten häntä ilahdutti lukion käytävällä perään huudellut poika: ”Terttu, oletko huomannut, että kolmeen kuukauteen minulla ei enää ole ollut lakki päässä sisällä!” - Tämän parempaa palautetta ”ruokalan täti” harvoin saa. Nuoret kiittävät omalla tavallaan.

Teksti: Aune Kariluoto
Keskushallituksen jäsen
Kuva: Timo Saarela

Vuosikokous Lahdessa 22.-23.10.2011

Suomen Akateemisten Naisten Liitto –
Finlands Kvinnliga Akademikers Förbund
ry:n vuosikokous ja seminaari pidetään
22. - 23. lokakuuta 2011 oppimiskeskus
Fellmanniassa, Kirkkokatu 27, Lahti

Ohjelma 22.10.

- 10 - 12 Jäsenyhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien kokous
- 12 - 12.30 Tutustuminen oppimiskeskukseen
- 12.30 - 13.30 Lounas
- 13.30 - 17 Esitelmä ympäristöaiheesta ja vuosikokous
- 18 - 19 Kaupungin vastaanotto Lahden kaupungintalolla
- 19.30 Illallinen Ravintola Roux'ssa (kaupungintalon vieressä)

Ohjelma 23.10.

- 10.00 Vierailu taiteilijaprofessori Matti Koskelan kotiateljeessa
- 12.00 Lounas

Osallistumismaksu on 50 euroa. Se sisältää seminaarin, oppimiskeskukseen tutustumisen, vuosikokouksen, aamukahvin, lounaan ja iltapäiväkahvin sekä kaupunginvastaanoton. Illallinen ja sunnuntailounas ovat omakustanteisia.

Majoituksen voi varata itse. Lahden keskustassa on mm. Sokos Hotel Lahden Seurahuone, Aleksanterinkatu 14, puh 03 85 111, Cumulus Hotel Lahti, Vapaudenkatu 24, puh 03 813 711, Omenahotelli Lahti, Rauhankatu 14, www.omenahotels.com/fi/hotellit/hotelli-lahti ja rautatieaseman vieressä Scandic Lahti, Vesijärvenkatu 1, puh 03 339 3911.

Toivomme runsasta osanottoa. Lahti on hyvien liikenneyhteyksien päässä.

Tervetuloa Lahteen!

Lahden Akateemiset Naiset

Tarkempi ohjelma seuraavassa Minervas-
sa 3/2011

Vantaan Akateemiset Naiset rohkaisevat kotisivujen tekoon!

Vantaan Akateemisten Naisten vuoden 2011 toimintasuunnitelmaan on kirjattu seuraava lause: ”Yhdistys suunnittelee ja rakentaa kotisivuston, joka liitetään myös SANL:n sivuston kautta toimivaksi”. Tällainen lause voidaan kirjoittaa suunnitelmapaperiin passiivimuotoon, vaikka tämä ”passiivi” ei olekaan se, joka jotain tekee. Joku siis ryhtyy toimeen, ja mitä siitä sitten seuraakaan. Halusimme saada kotisivuston, koska tällä tavalla olemme tavoitettavissa ja löydettävissä myös niille, jotka eivät ole mukana akateemisten naisten yhdistystoiminnassa.

Vuoden 2010 lopulla, yhdistyksen sihteerinä, haastattelin ja jututin kaikkia sellaisia henkilöitä, joiden kuvittelin tietävän jotain kotisivujen tekemisestä. Tosiasia oli, että meistä kenelläkään ei ollut tarvittavaa taitoa, eikä yhdistyksellä varoja tilata työtä mistään yrityksestä. Katselin akateemisten naisten eri yhdistysten valmiita sivuja tuumaten, miten ihmeessä ne on saatu aikaiseksi. Espoon-Kauniaisten yhdistyksen **Elina Pikiltä** sain kannustusta ja innostusta.

Onneksemme vuoden 2011 alussa yhdistyksemme hallituksen jäsen ja SANL:n keskushallituksen CIR **Marja Liisa Toivanen** esitti ratkaisua kotisivuston aikaansaamiseksi. Vantaalla toimii Tietoseniorit niminen yritys (www.tietoseniorit.fi), joka on **KTL Matti Tossavaisen** tietotekniikan valmiuksia kouluttava yritys. Nimensä mukaisesti koulutustoiminta on suunnattu seniori-ikäisille (ja tietysti tarpeen mukaan kaikille halukkaille).

Tammikuussa kolme vantaalaista **Anne Kärki**, Marja Liisa Toivanen ja alle-

kirjoittanut istahtivat koulun penkille tietokoneen ääreen, tavoitteena kotisivujen rakentaminen (itse asiassa hassu sana ”rakentaa”). Mukana oli myös Luetaan Yhdessä –verkoston verkostosihteerinä **Henna-Maija Syrjälä**. Neljänä päivänä neljä tuntia Matti Tossavainen opasti meitä palan kerrallaan. Tavoitteen mukaisesti lopputuloksena oli Googleen rakennettu kotisivusto, jonka kylkiäisenä saimme myös yhdistykselle oman sähköpostin ”vantaanakateemisetnaiset@gmail.com”. Molempien käyttö on maksutonta ja kotisivuston päivittämien sujuvaa.

Kotisivustomme osoite on pitkä, koska emme ole hankkineet viestintävirastosta fi-tunnusta. Tämä on pieni haitta maksuttomuudesta, koska yhdistyksen linkki löytyy myös hakukoneiden kautta. Kotisivuston sisällön kehittäminen on kesken, mutta se onkin jo yhteinen asia, kun tekninen ratkaisu on valmis. Lopputulos täyttää toimintasuunnitelmassa olevan tavoitteen, hinta- ja laatusuhde ovat kohdallaan, ja ennen kaikkea onnistumisen ilo on ollut suuri. Yhdessä tekeminen, oppiminen ja onnistuminen taitavan opettajan ja hyvän tukimateriaalin avulla oli hieno palkkio tehdystä työstä. Olemme saaneet opettajaltamme myös taustatukea tarpeen mukaan. Jatkossa yhdistyksemme on mukana nettimaailman kartalla.

Sirkka Oksanen

Vantaan Akateemisten Naisten internetsivuihin voi tutustua osoitteessa <https://sites.google.com/site/vantaanakateemisetnaiset/>

Tamperelaiset muistivat vanhinta naapuriaan

Tampereen Naisyhdistyksen vuosikokous ajoittui Joonan päivään. Hiljattain 120 vuottaan juhlinutta, kaupungin vanhinta toimivaa naisjärjestöä kävi heidän kokouspäivänään muistamassa ”nuori”, runsas kuusikymppinen Tampereen Akateemiset Naiset.

Onnittelut vaihdettiin Lahdensivun kodissa, jota Tampereen Naisyhdistys ylläpitää tarjotakseen laadukkaita vanhustenhoitopalveluja 63 iäkkäälle asukkaalle. Yhdistyksen 350 jäsenestä lukuisat muodostavat vapaaehtoisten joukon, jonka panos on ratkaiseva kodin toiminnalle. Vapaaehtoisissa on mukana myös akateemisia naisia.

Tampereen Akateemisten Naisten puheenjohtaja Eva Hänninen-Salmelin (oik.) luovutti tuhannen euron lahjakirjan, jonka vastaanottivat Naisyhdistyksen puheenjohtaja Merja Nurmi ja Lahdensivun kodin johtaja Irmeli Salonen.

Lahjoitusvarat löysivät helposti kohteensa; kuusi vuotta sitten peruskorjatun

kodin komeroita ja kaappeja on nyt uussittava. Juhlavuotensa kuluessa Naisyhdistys sai lahjoitusvaroja kaikkineen kaksi kolmannesta komeroremontin hinnasta.

Teksti ja kuva: Ritva Perttu
Tampereen yhdistyksen jäsen
Toimittaja

Åt var och en efter förtjänst – en hyllning till Sveriges första kvinnliga juris doctor Elsa Eschelsson

Sain kutsun professori Beatrice Christensen-Sköldilta osallistua 12. helmikuuta Ruotsin Akateemisten Naistenyhdistyksen, Kvinnliga Akademikers Förening, muistojuhlaseminaariin Svenska läkarsällskapetin tiloissa Tukholmassa, 100 vuotta juris doctor Elsa Eschelssonin kuolemasta. Elsa Eschelsson oli Kvinnliga Akademikers Föreningin ensimmäinen puheenjohtaja. Tilaisuuden järjestivät yhdessä Kvinnliga Akademikers Förening ja Sveriges Advokatsamfund. Esitin Suomen Akateemisten Naisten Liiton – Finlands Kvinnliga Akademikers Förbund ry:n tervehdyksen kertoen toiminnastamme yleensä ja mm. Luetaan yhdessä - Vi läser tillsammans -projektista sekä myös

runsaasta ohjelmatarjonnasta paikallisyhdistyksissämme. Kerroin myös, että ensimmäisenä naisena Suomessa tuomarin virkaan vaaditun oikeustutkinnon suoritti Agnes Lundell (1878-1936), joka joutui neuvottelemaan itselleen erioikeuden niin auskultoimiseen hovioikeudessa, asianajajana toimimiseksi kuin virkavalan vannomiseksi.

Ruotsissa Kvinnliga Akademikers Föreningin jäseniä on nykyään alle 200.

Riksordföranden Cathrine Dahlström hälsade deltagarna välkomna. Därefter med Anna Singer, prodekanus vid Juridiska fakulteten, Uppsala Universitet, som moderator följdes föredragen.

Professorn i juridik vid Handelshögskolan i Göteborg, Eva-Maria Svensson presenterade sin bok "Forskaren Elsa Eschelsson, en modern civilist i tiden". Elsa Eschelsson var den första kvinnan som disputerade i juridik i Sverige och den första som blev docent – året var 1897. Ett år senare anhöll Juridiska fakulteten i Uppsala om att få utnämna henne till professor. Efter tretton års kamp var tjänsteärendet fortfarande inte klart - hon bromsades gång på gång i olika instanser - just för att hon var kvinna. Hon dog 1911 utan att blev professor. Det finns många studier om Elsa Eschelssons liv och tragiska öde, men nästan inga om hennes rättsvetenskapliga gärning. Boken, skriven av Eva-Maria Svensson, analyserar hennes vetenskapliga verk och kommer fram till begreppet "modern civilist i tiden"- en skarpsinnig och produktiv forskare i en brytningstid mitt i mellan den gamla och den nya rättsvetenskapliga traditionen.

Hanna Markusson Winkvist, universitetslektor i historia vid Göteborgs universitet höll föredraget "Horisonten vidgades i vårdagern. Elsa Eschelsson och Akademin".

Efter förfriskningar och livliga diskussioner i grupp fortsattes programmet med Anne Rambergs, generalsekreterare i Sveriges Advokatsamfund, föredrag "Kvinnor i juridiken". Därefter var det dags för den enda manliga föredragsförhållaren att presentera sina forskningsresultat, Claes Linder, universitetslektor i mikrobiologi, Uppsala Universitet, om "Dold diskriminering - en studie vid farmaceutiska

fakulteten i Uppsala". Forskningen hade uppkommit på grund av att forskaren själv också utsatts för diskriminering och viss avstängning från övriga anställda inom sin arbetsmiljö vid universitetet.

Vägen mot jämställdhet har varit trög. Till och med 1950 hade 104 kvinnor i Sverige disputerat mot tusentals män. Nätverket Hilda för advokater tillhör 40 % av landets advokater.

Tasa-arvon kehittyminen oli Ruotsissa hidasta ja vaikeaa oikeustieteen alalla, mistä esimerkkinä mainittiin, että vuoteen 1950 mennessä oli 104 naista puolustanut väitöskirjaansa sen sijaan, että samaan olivat edenneet tuhannet miesjuristit. Elsa Eschelssonin elämä päättyi traagisesti itsemurhaan kolmentoista vuoden taistelun jälkeen professuurista, jota hän ei koskaan saanut.

Osanottajakunta oli voimakkaasti naisvaltainen. Ainoan miesesitelmöitsijän ohella kolme miestä osallistui tilaisuuteen, joka päättyi Mingeliin ja buffet-illalispalaan.

Professori Eva-Maria Svenssonin tutkielma "Forskaren Elsa Eschelsson - En modern civilist i tiden" on lainattavissa SANL:n toimistosta. Boken kan lånas på FKAF:s kontor i Helsingfors.

Matka Tukholmaan sujui "päivä Tukholmassa risteilypaketina" iltalaivalla rattoisasti Beatricen ja hänen ystävättärensä kanssa perjantai-illasta ja paluumatka seuraavana iltana yksin City-bussilla Tukholman Stadskajenille ja sieltä Vikingillä Turun Satamaan.

Ritva Tammivaara

Riittamaija von Weissenberg-Hartiala on uusien asioiden käynnistäjä

Rasavillistä työstä tuli rauhallinen rakentaja

Riittamaija von Weissenberg-Hartialan ei tarvitse pohtia pitkään vastausta, kun kysyn, miksi naisasia ei enää tunnu kiinnostavan nuoria naisopiskelijoita. ”Epätasa-arvo paljastuu shokkina vasta työnhakuvaiheessa. Tasavertaiset mahdollisuudet työelämässä ja samanpalkkaisuus eivät todellakaan ole toteutuneet”, vakuuttaa liittomme entinen puheenjohtaja ja nykyinen keskushallituksen sihteeri.

Riittamaija kertoo kuulleensa naisopiskelijasta, jota oppilaitoksen rekrytointipalvelusta oli neuvottu pyytämään kesätyöstä naisopiskelijalle sopivan tasoista palkkaa. Myöhemmin selvisi, että miesopiskelijoille suositeltu palkkataso oli korkeampi. Työtä miesten ja naisten tasa-arvon puolesta siis vielä riittää.

Riittamaija vietti hiljakkoin 70-vuotispäiviään ja muisteli juhlapuheessaan lapsuuttaan perheen rohkeana rasavillinä. ”Kun kiipeilin kallioilla, en ajatellut tyttöillä ja pojilla ihmisinä olevan eroa. Tasavertaisuus oli itsestäänselvyys.” Naisen elämään kuuluvat isot valinnat tulivat eteen myöhemmin. Kysymys koti vai työ tuli ajankohtaiseksi **Peterin** syntymän jälkeen vuonna 1966. ”Mieheni valmistuttua Åbo Akademin Hankenista muutimme Helsinkiin hänen työpaikkansa vuoksi. Asuessamme Haukilahdessa Länsiväylän tuntumassa katselin ja kuuntelin lähikuntalaisten paahtamista aamulla töihin pääkaupunkiin ja illalla pois. Tuli tunne, että elämä ajaa ohitseni. Halusin lähteä töihin.”

Teatteri vei voiton pankista

Riittamaijan työuraa on ohjailnut yhteiskunnassa alkanut työyhteisöjen kehitys. Työpaikka löytyi Helsingin Suomalaisen Säästöpankin pääkonttorin talletusosastolta virkailijana ja sittemmin esimiehenä.

Vajaa kolmivuotias Peter aloitti kotipäivähoidossa. Sittemmin henkilöstöosaston osastopäällikkönä pankissa vierähti kaikkiaan kuutisen vuotta.

Riittamaija oli kehittämässä pankin henkilöstöasioiden hoidon järjestelmiä ja toimintatapoja, muun ohella perustettiin myös työterveysasema. ”Saatuamme erittäin ammattitaitoisen työterveyshoitajan ryhdyimme yhdessä käynnistämään pankille työterveysasemaa. Helsingin ja lähikuntien alueella pankilla oli parisensikymmentä konttoria, joiden henkilöstöasiat ja työterveyshuolto keskitettiin pääkonttoriin. Kun toiminta oli vakiintunut, alkoi hiljalleen tuntua siltä, ettei pankki ollutkaan minun paikkani. Opinnot olivat kesken, ja halu saada filosofian kandin tutkinto valmiiksi, poltteli.”

Riittamaija haki ja pääsi myyntisih-teeriksi Kansallisteatteriin 1976 ja työskenteli inspiroivassa teatteriympäristössä vajaan vuoden. Avioliiton päättymisen aikaan hän siirtyi Turkuun (”äidin turviin”) Turun ylioppilaskyläsäätiön palvelukseen käynnistämään säätiön perustamaa Kongressikeskus Ikituuria. ”Viimeisenä työpäivänä Kansallisessa Suuren näyttämön salissa mieleeni nousi toive paluusta takaisin teatteriin.”

Syksyllä 1978 ajatus toteutui ja Riittamaija palasi Kansallisteatterin teaterishteerin vakanssille, johon kuului pääjohtajan assistenttina henkilöstö- ja hallintoasiat. ”Jälleen myös henkilöstöasioiden organisointia, yhteistyötoiminnan kehittämistä ja työterveyshuollon perustamista. Näyttelijöiden ja teatterin muun henkilökunnan työ on monin tavoin poikkeavaa ja vaativaa. Siinä myös työterveydenhoito on tärkeänä tukena.”

”Näytännön peruuttamista koetetaan välttää kaikin keinoin. Kun näyttelijä sairastuu, hänelle pyritään löytämään sijainen, usein tiukallakin aikataululla. ”Nopein toteuttamani paikkaus oli puolitoista tuntia ennen näytännön alkua. Paikkaaja omaksui roolin hienosti, eikä tarvinnut pääkirjaa käteen, mikä sekin olisi työehtosopimuksen mukaan mahdollista. Näytelmä oli *Calderonin Elämä on unta* Suurella näyttämöllä” Riittamaija muistelee.”

Näyttelijöiden ja teatterityön poikkeuksellisuutta kuvastaa hyvin se, että moni rakastettu näyttelijä jatkaa työtään vielä hyvinkin iäkkäänä, kuten mm. **Jalmarin Rinne** Kansallisessa vielä 92-vuotiaana.

Työssään Kansallisteatterissa, myöhemmin suunnittelupäällikkönä, Riittamaija viihtyi lähes 29 vuotta eläkkeelle jäämiseensä saakka vuonna 2006. Työvuosiin sisältyi muun muassa merkittävä teatterin päärakennuksen kaikkiaan seitsemän vuotta kestänyt peruskorjaus. Runsaan puolitoista vuotta 2001–2002 Suuri näyttämö oli evakossa Aleksanterin teatterissa Bulevardilla, jonka tarpeelliseksi osoittautunut kunnostussuunnitelma ennen muuttoa tuli suunnittelupäällikön vastuulle.

Nelikantaista elämää

Milloin ja miksi Suomen Akateemisten Naisten Liitto tuli mukaan kuvioihin?

”Luin Turussa Rannikkoseutu-lehdestä järjestön silloisen kansainvälisen presidentin, **Ritva-Liisa Karvetin** haastattelun 1987, jonka innoittamana hakeuduin Helsingin yhdistykseen. Toimin sittemmin

kaksi kautta myös puheenjohtajana. Eriytyisen arvon annan sille, että yhdistys kutsui minut myöhemmin kunniajäsenekseen.”

Keskushallituksen jäseneksi hänet valittiin 1993. Sittemmin varapuheenjohtajana hänen vastuulleen tuli 2001 puheenjohtajan tehtävät, kesken kauden luopuneen professori Anja Tiilikaisen jälkeen. Hänet valittiin puheenjohtajaksi seuraavasta vuodesta alkaen vajaan loppukaudeksi sekä kahdeksi kaudeksi uudelleen vuoden 2009 päättymiseen saakka.

”Perhe, Kansallisteatteri, Akateemiset Naiset ja golfinpeluu. Minulla on ollut nelikantainen elämä”, Riittamaija toteaa. Hän jäi leskeksi toisen aviomiehensä kansleri, professori **Kaarlo Hartialan** kuoltua 2009, joten perhe merkitsee ajan käytön suhteen pääasiassa ”huolehtimista tarpeen tullen lapsenlapsista.”

”Liiton rooli maan naisjärjestökentässä on mielipiteen muokkaajan ja kannanottajan. Toimimme lausunnonantajana erityisesti koulutukseen liittyvissä muutoksissa. Viimeksi olemme nostaneet julkisuuteen nuorten akateemisten naisten edelleen runsaat, määräaikaiset työsuhteet ja toisaalta työttömyyden. Näiden teemojen ohella toivoisin myös filosofisempaa keskustelua, johon jäsenkunnallamme on kaikki edellytykset. Jäsenyytemme maailmanjärjestössä on sekin toiminnallemme merkittävä ulottuvuus. Uusiksi jäseniksi arvelisin parhaiten voivan hakeutua, kuten itse aikoinani, 40–50-vuotiaat naiset. Siinä vaiheessa on jo aikaa omille harrastuksille, naisten keskeiselle verkostoitumiselle ja vaikuttamiselle.”

Syntymäpäivän merkeissä on mahdollista kartuttaa Kirkon Ulkomaanavun Naisten Pankin tiliä Nordea 157230-500504, viestikenttä: Riittamaijan syntymäpäivä.

Merja Ojansivu
Heinolan yhdistyksen puheenjohtaja
Toimittaja

PAIKALLISYHDISTYKSET

Espoon-Kauniaisten Akateemiset Naiset ry

Helsingin kaupunginmuseon Sederholmin talossa on Naisjärjestöjen Keskusliiton 100-vuotista toimintaa esittelevä näyttely Naisten huoneet - 100 vuotta elämää ja tekoja. Näyttelyssä esitellään myös Suomen Akateemisten Naisten toimintaa huoneessa Kympin tytöt sekä Luetaan yhdessä -verkoston toimintaa omassa huoneessaan.

Pääkaupunkiseudun Akateemisten Naisten yhdistykset järjestävät näyttelyn yhteydessä to 26.5.klo 16.00 - 18.30 seminaarin Kympin tytöt johtajina. Seminaarin ohjelmasta tiedotetaan tarkemmin huhtikuussa SANLin ja EKANin verkkosivuilla www.akateemisetnaiset.fi ja www.tietotaitotalkoot.fi/akateemisetnaiset.

Kevätretkellämme ke 25.5. klo 16.00 tutustumme Herttoniemen kartanon museoon, Linnanrakentajantie 12, 00810 Helsinki. Kartanon museon (4 euroa/henkilö) jälkeen maistuvat varmasti omakustanteiset kahvit kartanon päärakennuksen lähellä olevassa ravintola Vanhassa Myllyssä. Keväinen kartanon puutarha on myös tutustumisen arvoisen. Herttoniemen kartanoon on todella helppo löytää: metrolla Herttoniemen asemalle ja sieltä liityntäbussseilla (esim. 79, 80, 83) pari minuuttia Linnanrakentajantielle. Mikäli lähdet omalla autolla, ilmoitathan sihteerille, voitko ottaa muita autoosi! Ilmoittautumiset sihteerille viimeistään 15.5. [hannu.eeva.kivilaakso\(at\)kolumbus.fi](mailto:hannu.eeva.kivilaakso(at)kolumbus.fi) tai 050-5713714.

La 27.8. kokopäivän bussiretkellä Kotkaan tutustumme Merikeskus Vellamoon ja Sapon puistoon. Kotkaan päästyämme juomme kahvit ja syömmme jotain pientä, lounastamme Merikeskuksen jälkeen ja kahvittelemme vielä ennen paluuta. Bussikuljetuksen ja sisäänkäyntien yhteishinnaksi (ilman ruokia ja kahveja) muodostuisi 20 hengeltä 54 - 57 euroa/henkilö, 30 hengeltä 40,50 - 44,50 euroa/henkilö. Tilausbussimme lähtee Tapiolan Gardenin edestä klo 9.00, paluu noin klo 20.00. Bussimatka Kotkaan kestää noin 1,5 tuntia. Ilmoittautumiset viimeistään 15.5. sihteerille. HUOMAA, että pyydämme ilmoittautumiset siis jo ennen kesää. Ystäväsä on myös tervetullut!

Retki maksetaan EKANin tilille 143230-70342 vasta kesällä RETKEN VARMISTUMISEN JÄLKEEN, kuitenkin viimeistään 1.8.

To 15.9. klo 18.00 Soukan palvelutalolla saamme vieraaksemme arvopaperisäästämisestä kertovan dipl.ekon. Kaj Lindströmin. Kaj on jäänyt eläkkeelle sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajohtajan tehtävistä Fortum Oy:stä. Aiemmin Kaj toimi Imatran Voima Oy:ssä ja Kaukomarkkinat Oy:ssä rahoitusjohtajana. Ilmoittautumiset sihteerille viimeistään 8.9.

Ke 5.10. klo 18.00 DI Seppo Kivilaakso on kutsunut meidät Tapiolaan tulevaan keskusprojektin projektitoimistoon kuulemaan Tapiolan kehittämissuunnitelmista ja toteutus-aikataulusta. Seppo on Tapiolan kehittämisprojektin rakennuttajakonsultti, pitkään Tapiolassa asunut Indeproin toimitusjohtaja. Ilmoittautumiset sihteerille viimeistään 28.9. Moni on tuonut ystäviään mukaan tutustumaan jäseniltoihimme ja meihin. Palaute on ollut positiivista. Ota sinäkin ystäväsi mukaan, myös retkille.

PAIKALLISYHDISTYKSET

Kvinnliga Akademiker i Helsingfors rf

Förhandsinformation om höstens möten

EXKURSION till Helsingfors universitets botaniska trädgård i Gumtäkt ons 24.8 kl. 16. Närmare info av ordförande, se nedan.

MÅNADSMÖTEN alltid kl. 18.15 i KFUK:S lokal, Arkadiag. 33 A

ti 6.9: Kaj Öhrnberg, lärare i arabiska, forskare, talar om Jyllandspostens karikatyrer och varför de var så laddade, om kulturkrockar, om shiamuslimer och shiiter och konflikterna mellan dem. Eventuellt deltar också Faruk Abu-Chacra.

må 10.10: Fil.mag. Märta Ugglå, vår medlem, talar om berättandets stora betydelse.

to 3.11: Diana Webster, f.d. engelslektor vid Helsingfors universitet och eventuellt hennes dotter Vicotria Webster, specialläkare inom akutvården, talar om sin gemensamma bok "So Many Everests", som handlar om Victorias väg till läkaryrket. Hon är den första specialläkaren inom akutvården med cerebral palsy i Norden.

To 1.12: Arbetskyddschef Joe Pimenoff talar om "Nanoteknik - en möjlighet, Nanosäkerhet - en utmaning".

LITTERATURCIRKELN träffas en gång i månaden och diskuterar den bok de läst. Datum och bokvalen meddelas senare.

Närmare info i höstens medlemsbrev, på hemsidan www.kvinnligaakademikerihelsingfors.fi eller av ordförande Maj-Britt Grönholm, tfn 050 569 5633, maj-britt.gronholm@kolumbus.fi och sekreterare Marianne von Knorring, 044 332 4659, marianne.vonknorring@welho.com

Jyväskylän Akateemiset Naiset ry

Ti 17.5. retki Korpilahdelle klo 16.00 lähtö tilausajolaiturilta Harjukadulta. Opastettu kierros bussilla Iloniemi-Tähtiniemi ja lyhyt tutustuminen Alkio-opistoon. Kirkon esitely, kotiseutumuseo ja käynti sankarihaudoilla sekä Martti Korpilahden muistomerkilä. Tutustuminen Ulla Huttusen ja Arto Salminen uuteen galleriaan. Kahvia ja pientä suolaista/makeaa Satamakapteenissa sekä korpilahtelaista perinnemusiikkia. Paluu Jyväskylään n. klo 20.30. Retki tehdään yhdessä Jyväskylä-seuran kanssa. Hintaa 20 euroa. Ilmoittautumiset 15.5. mennessä Mirja Knuutilalle p.040-723 7363 tai [knuutila.mirja\(at\)gmail.com](mailto:knuutila.mirja(at)gmail.com).

Kajaanin Akateemiset Naiset ry

Ti 17.5. vierailu KAO:n Seppälän toimipisteeseen. Illan aiheena on "Luonnonvara-alan ihmeet" ja puutarhalta ideoita kotipuutarhaan ja parvekkeelle. Illan emäntänä toimii Leena Karjalainen. Kimppakyyti. Ilmoittautumiset viim. 12.5.

To 2.6. vierailu Sonkajärvelle Paisuan Tuajamateatterin "Valelääkäri" näytelmää katsomaan. Liput 10 €. Kimppakyyti. Ilmoittautumiset 19.5.

Syksyn 2011 jäseniltojen aiheina ovat: syyskuussa tutustuminen Renforsin rantaan, Hyvinvointi Kainuussa – kuntayhtymä, Syyskokouksen yhteydessä saamme kuulla tuo-

Tervetuloa mukaan!

reimmat kuulumiset Kuntayhtymän koulutustoimialasta ja pikkujoulujen aikaan pääsemme Kainuun Voiman vieraaksi.

Ilmoittautumiset sihteerialle soililuukkonen(at)hotmail.com tai puh. 050-5596535.

Jäsenilloissa tavataan!

Oulun Akateemiset Naiset ry

Ti 17.5. klo 18 Retki Kaarina Niskalan opastamana. Kokoontumispaikka ilm. myöhemmin.

La 20.8. Elokuun kuukausitapaaminen. Teema ja paikka ilm. myöhemmin.

Ti 20.9. klo klo 18 Antell-vierailu (os. Poratie 5, Oulu). Antell-Leipomot Oy:n toimitusjohtaja Annukka Lantto kertoo työstään. Lisäksi tutustumiskierros päärakennukseen ja leipomoon. Vierailun kesto n. 2-2½ h. Ilmoittautumiset Päiville 16.9 mennessä: paivi.vitikka(at)mail.suomi.net tai puh. 040 487 6988.

Ti 18.10. klo 18 Lokakuun kuukausitapaaminen. Teema ja paikka ilm. myöhemmin.

Ti 15.11. klo 18 Syyskokous ja -kokousesitelmä: KTT Mari Juntunen: Yritysbrändäys -teema

Ti 13.12. klo 18 Kokousesitelmä FT Sinikka Segerståhl: "Kehtolaulujen kieli ja konstruktiot", Jaakonkuja 1 C 1

Porin Akateemiset Naiset ry

La 14.5. klo 12.30 lähtö kevätretkelle Rauman Lappiin Porista Pohjoispuistosta Taidenkoulun kohdalta. Tutustumme Lappi-Hunajan tuotantoon, juomme kahvit Pyörnin kahvilassa ja lopuksi käymme Sammallahdenmäellä, Unescon maailmanperintökohdeessa. Ilmoittautuminen pj Kirsti Antilalle 10.5. mennessä kirsti.antila(at)dnainternet.net tai p. 6354581.

Ti 9.8. klo 19.00 Posellissa Raumalla Festivon konsertti. Lippuja saa Rauman Akateemisten Naisten hallituksen jäseniltä etukäteen, 20€/10€. Lisätietoa pj Kirsti Antilalta.

Rauman Akateemiset Naiset ry

La 14.5. Tapaaminen Lapin Pyörnillä ja Sammallahdenmäellä yhdessä Porin Akateemisten Naisten kanssa. Aloitamme klo 13.30 Pyörnin kahvilasta, jossa voi sekä kahvitella että tehdä ostoksia. Sammallahdenmäellä on varattu molempien yhdistysten yhdessä kustantama opastettu kierros klo 14.30–15.30. Lähtö Sokoksen ja Hesburgerin väliseltä parkkipaikalta klo 13.00 kimppakyydeillä. Ilmoittautumiset Raija Banerjeeille 040 542 0287 tai raija.banerjee@dnainternet.net 9.5. mennessä. Ilmoitatko samalla, jos tarvitset kyytiä tai voit sellaisen tarjota.

Ti 9.8.klo 19 Festivo-viikolla nautimme ranskalais-espanjalaisista herkuista Posellissa nimikkokonsertissamme Chansons, Chansiones. Konserttikahvit perinteisesti ennen konserttia. Lippuja voi ostaa hallituksen jäseniltä, 20 eur/kpl.

Tulevista syksyn jäsenilloista lyhyesti: Vierailemme elokuussa Lapin kirkossa ja syyskuussa Rauman merimuseossa. Lokakuussa tutustumme 2000-luvun kirjastopalveluihin

PAIKALLISYHDISTYKSET

ja marraskuussa uuteen Teknologiaatalo Sytyttimeen ja sen edistykselliseen juomaveden tutkimusverkostoon. Joulukuussa vietämme perinteiseen tapaan kirjallista pikkujoulua.

Turun Akateemiset Naiset ry

Kuukausikokoukset

Ti 3.5. klo 17- 18.30 menemme risteilemään Rudolfinalla, jolla ruokailemme. Lähtö Saaristolaivasatamasta Läntiseltä Rantakadulta. Retken hinta 20 euroa. Ilmoittautuminen Tuula Korhonen puh 2542 660 tai tukorho@tkukoulu.fi.

Ma 5.9. klo 17 teemme kulttuurikierroksen jokirannassa, ruokailu Pinellassa. Ilmoittautuminen Tiina Aalto puh 040- 848 7730 tai tiina.aalto@ppd.inet.fi

Ti 4.10. klo 18 tutustuminen Carl Larssonin taidenäyttelyyn Turun Taidemuseossa

Ke 2.11. klo 18 vuosikokous. Vierailu uudelle Neo lääkäriasemalle, Joukahaisen k 6

To 8.12. vietämme joulujuhlaa

Kirjallisuuserho kokoontuu kahvila Elvinan kabinetissa Yliopistonkatu 15 keskiviikkoisin klo 18 Ke 21.9, 19.10. 16.11. Teokset ilmoitetaan myöhemmin.

Lunch ladies kokoontuu kuukauden 3. tiistaina Panimoravintola Koulussa klo 12-13

Kerhon vetäjinä toimivat Marja Ulmala, TAN ja Nina Ekholm, KAIÅ

Ti 17.5. TD Maria Leppäkari, Mitt äventyr i Jerusalem 2010

Ti 20.9. Teatterijohtaja Mikko Kouki, kertoo Linna-teatteri ohjelmistosta syksy 2011/ kevät 2012

Ti 18.10. Emeritus professor G Holm, Åbo Akademi, berättar om sitt forskningsarbete

Ti 15.11. Psykiatrian erikoislääkäri Taina Tuominen kertoo eläinavusteisesta psykoterapiasta

Ti 20.12. Avoin

Seniorikerho kokoontuu kuukauden viimeisenä torstaina klo 13.00 kahvila Elvinan kabinetissa Yliopistonkatu 15. To 29.9. Fil. maisteri, res. yliluutnantti Pia Lindell, Nainen upseerina - kokemuksia ja näkemyksiä. To 27.10. Fil. lisensiaatti Ilpo Haahtela, Onko biologisilla museoilla tulevaisuutta? To 24.11. Fil. maisteri Pirkko Lindqvist, Eläkeläinen estoitta digikuvaukseen.

The International Club kokoontuu Cafe Agricolassa, Henrikink 1B klo 13-14

19.9. Elizabeth Etu, "A Sociologist studying in Kamerun and Turku" 17. 10. Johanna Ollila Project Manager, "Get a Life - Future-oriented career guidance for university students" 14.11. Sanna Tuominen TY:n Career Centre, title to be announced later

For more information please contact Birgit Kretschmann, birgit.kretschmann@utu.fi

Jos olet kiinnostunut Luetaan yhdessä -verkostosta, ota yhteyttä Päivi Lehtiseen, paiviklehtinen@hotmail.com tai 050 326 9494. Aiempaa opetuskokemusta ei edellytetä. Ks. myös www.luetaanyhdessa.fi

Tervetuloa mukaan!

Kvinnliga Akademiker i Åboland rf

Ti 10.5 Vårutfärd till Hedvigs Minne i Nådendal (Klosterg. 3), där vi blir guidade av Kari Appelgren. Avfärd från Åbo vid 17-tiden med buss 110 från Åbo Torg eller samåkning i egna bilar. Efter besöket på Hedvigs Minne så äter vi en bit mat tillsammans i Nådendal.: Anmälan till utfärden: sekr. Eva Wahlberg-Jäntti (tel.040-512 9327) senast 3.5.2011.

Ti 17.5 kl. 12-13. Lunchträff i samarbete med TAN i restaurang Koulu. TD Maria Leppäkari: "Äventyr i Jerusalem"

Itella Green

MINERVA

Julkaisija/Publisher

Suomen Akateemisten Naisten Liitto –
Finlands Kvinnliga Akademikers Förbund ry

Toimitusneuvosto/Editorial committee

Ritva Tammivaara
Siv Dahlin Jansson
Aune Kariluoto
Merja Ojansivu
Riitta-Maija von Weissenberg-Hartiala

Toimitussihteeri/Assistant editor

Riittamajja von Weissenberg-Hartiala
weissenberg-hartiala@pp.inet.fi

Toimituksen osoite/Address to publisher

Minerva/SANL
Fredrikinkatu 41 A 8
00120 Helsinki
e-mail: sanl.fkaf@akateemisetnaiset.fi
ISSN 0359-9825

Painopaikka/Printed by

Unigrafia, Helsinki

Internet-sivut

SANL: www.akateemisetnaiset.fi
IFUW: www.ifuw.org
UWE: www.ifuw.org/uwe

Suomen Akateemisten Naisten Liitto – Finlands Kvinnliga Akademikers Förbund ry.

Puheenjohtaja/President

DOS LKT Ritva Tammivaara
Käsityöläiskatu 9 A 23, 20100 Turku
puh. 050 569 6149
e-mail: ritvat5@gmail.com

Rahastonhoitaja/Treasurer

Sirkka Oksanen
Mantelikuja 3 B 53, 01710 Vantaa
puh. 040 826 1429

SANL:n pankkitili/Bank account

Nordea Helsingin Yksityispankki
180830-1921

Toimisto

Fredrikinkatu 41 A 8, 00120 Helsinki
puh. 040 544 1801
e-mail: sanl.fkaf@akateemisetnaiset.fi
kotisivut: www.akateemisetnaiset.fi

Seuraava Minerva ilmestyy
29.8.2011

Aineiston viimeinen jättöpäivä
15.8.2011 sähköposti-
osoitteeseen
weissenberg-hartiala@pp.inet.fi

**Keskushallituksen
seuraavat kokoukset**

la 14.5.2011 ja la 3.9.2011